

© Jens Kr. Vang

hevði torað at droymt um.

Men ferðavinnan má og skal skipast soleiðis, at náttúran verður varðveitt, og umhvørvið ikki verður dálkað.

Alt fyri eitt mugu vit gera greiðar reglur og mannagongdir fyri at ganga í haga, nær gjöld kunnu vera tikin, og hvat ið tann peningur, sum kemur inn, skal verða nýttur til.

Hetta er helst mest átrokandi avbjóðingin við ferðavinnuni í lötuni. Men afturat avbjóðingunum eru eisini stórir fyrimunir.

Íløgurnar í ferðavinnuna eru metstórar. Umsetningurin verður í ár væntandi 800 milliónir – og hann veksur stóðugt. Eisini hevur ferðavinnan skapt nógv nýggj stórv kring alt landið – og sum frá líður skal hon geva inntøkur alt árið. Hartil eru fleiri spennandi mat- og mentanartilboð komin við ferðavinnuni, sum eisini vit froyingar njóta gott av.

Og tað er eitt framstig, at vit eru farin undir at menna okkum enn meiri á ferðavinnuleiðini við útbúgvingum.

Sum heild hava vit hetta valskeiðið lagt doyðin á, at okkara ungu skulu velja útbúgving eftir hegri og hugi – og ikki bara fylgja streyminum til eina bókliga útbúgving.

Fyri at stuðla undir hesi gongdini er nýggj Vegleiðingarstova stovnað. Hon fer at ráðgeva ungum og tilkomnum, sum ivast í útbúgvingar- og yrkismøguleikum.

Eitt annað átak var at eftirmeta yrkisútbúgvingarskipanina – og nú verða tillagingar gjørdar og settar í verk.

Yrkisútbúgvingarnar verða somuleiðis lyftar við tí slóðbrótandi trípartasamstarvinum, ið tað loksins hevur eydnast at fáa í lag millum landsstýrið, arbeiðsgevarar og arbeiðstakarar. Hetta fer at tryggja bæði fleiri læringar og betri útbúgvingarmøguleikar.

Samantalt eru ikki færri enn 18 nýggj útbúgvingartilboð sett á stovn seinastu fyra árin.

Eitt teirra er nýggja listaútbúgvingin, sum er kærkomin, tí vit vita, at froyisk mentan um somu tíð er bæði sterk og viðbrekin.

Mentanin er orsök til, at vit yvirhøvur búgva her. Verður hon ikki styðjað og styrkt, vinkar froyiski samleikin.

Fyrr í ár sóu vit, hvussu stóran týðning søgu- og mentanararvur hevur fyri eitt fólk, tá ið víðagitna kirkjan, Notre Dame, í París fór upp í royk.

Hendingin fekk meg at hugsa um okkara egna mentanararv, og hvussu vit sjálf fara um fornminnini og søguliga arvin.

Tað er til dømis ein fongur, at hvalastøðin við Áir nú er latin upp sum savn, at vit hava fingið nýtt skjalasavn á Tvøroyri, og at vit eru farin undir at talgilda søgulig skjøl.

Men mentanararvurin snýr seg ikki bert um bygningar og

ting frá eini farnari tíð. Hann snýr seg eisini um samleika, upplivingar og trivnað.

Við UNESCO sáttmálanum eru týðandi stig tikin til at varðveitalivandi mentanararvin, sum okkara froyiski samleiki er grundaður á.

Og mentanin er eisini nútíðarlig. Fyri at tryggja eitt høgt mentanarstig hava vit stovnað listafólkalønina. Hon veitir tiltrondar arbeiðsnáðir – til gleði og gagns fyri okkum øll.

Harra formaður!

Heimurin er nógv broyttur seinastu fyra árin.

Vit kundu latið broyttu fortreytirnar stýrt okkum. Ypt øksl, sagt ábyrgdina frá okkum og verið dølskir áskoðarar. Men vit valdu at taka stig.

Tí teljast vit nú millum tey heilt fáu londini, sum Bretland hevur gjørt frihandilssáttmála við. Hetta tryggjar okkum, at søguliga sterki samhandilin við Bretland verður varðveittur – eisini eftir Brexit.

Vit hava eisini arbeitt miðvíst fyri at bota um móguleikarnar hjá froyiskum útflytarum í aðrar mátar.

Týðandi stig eru tikin til at fáa betri atgongd til russiska marknaðin. Eisini líður væl at gera ein frihandilssáttmála við Japan – og í næstum lata vit upp sendistovu í Kina. Hon skal eisini røkja okkara áhugamál í Japan, Vietnam og Suðurkorea, har stórir vakstrarmøguleikar eru.

Men eisini her heima hava vit tikið størri ábyrgd.

Leingi hava vit ynskt sjálf at gera av, hvussu karmarnir um familjuna verða skipaðir. Tí yvirtóku vit familjurættin fyri einum ári síðani.

Vit hava eisini tikið avgerandi fet á leiðini ímóti at yvirtaka alt útlendingaøkið. Í framtíðini fer Útlendingastovan at umsita og taka avgerðir í málum um eitt nú familjusamanføring, arbeiðs- og upphaldsloyvi – og upphaldsloyvi fyri lesandi.

Í hesum høpi er gleðiligt at staðfesta, at arbeiðið við at skipa froyiskt sum annaðmál stórt sæð er klárt at seta í verk.

Talan verður um ein felags innsats um alt landið, sum fer at veita tilflytarum jøvn, góð málslig tilboð, og sum so líðandi skal styrkjast. Miðjað verður ímóti, at allir tættir í skipanini eru komnir í fasta legu um trý ár.

Góðu froyingar!

»Antin – ella.«

Tað valið gera vit dagliga, eisini hvørja ferð vit orða okkum. Vit kunnu orða okkum antin hóvliga og uppbyggiliga – ella óreiðiliga og meinfýsið.

Millum samgonguna og andstøðuna rúka mangan óreiðilig orð, og vit eru skjót at brigsla hvør øðrum.

»Soleiðis er politikkur bara« verður ofta sagt. Men tað er ikki rætt. Tí tað eru vit, politikarar, sum velja, hvussu politikkur skal vera.

Málið eigur at vera nógv fleiri semjur tvørtur um samgongu og andstøðu. Hetta verður ein týðandi uppgáva fyri komandi 33 tingfólkini at loysa.

Komandi, sigi eg, tí í dag verður valstríðið skotið í gongd.

Og eg veit, hvussu skjótt orðavalið og tónin í valstríðnum kann fara á glið. At tað gerst persónligt, ljótt og skitið – serliga í sosialu miðlunum.

Eg fari tí staðiliga at heita á okkum øll um at tryggja, at vit fáa eitt gott og siðiligt valstríð. At vit virða hvørt annað – hóast vit í mongum eru rúkandi ósamd.

Og lat meg gera greitt, at talan er um eitt val. Sama hvat tú valdi seinast, royn so at lurta við opnum sinni eftir tí, flokkarnir siga, og ger tær so eina niðurstøðu. Kanska endar tú aftur í sama staði sum undanfarin val. Tað er alt í lagi. So leingi sum tú hevur lurtað eftir móguleikunum og velur eftir tíni egnu samvitsku.

At enda vil eg hjartaliga takka Framsókn og Tjóðveldi fyri samstarvið, og andstøðuni fyri samstarv og gott mótspæl. Eg vil takka Føroya fólk fyri álit, okkum varð sýnt á seinasta vali og fyri mangar góðar og gevandi lötur kring landið hesi seinastu fyra árin.

Tað hevur verið mær ein stórur heiður at verið tykkara lögmaður.

Eg skal nýta høvi at ynskja øllum flokkum, øllum valevnum og øllum froyingum góða ólav-søku og gott val.

Gud signi Føroyar.